

PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
Nr KRS-020-32/4-07

Do druku nr 68

WARSZAWA, 2008-01-10

Doty. PS-22/07

**Pan
Lech CZAPLA
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze!

W związku z nadesłanym rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych uprzejmie informuję, że Krajowa Rada Sądownictwa na posiedzeniu w dniu 10 stycznia 2008 r. postanowiła podtrzymać wcześniejszą opinię wyrażoną w dniu 19 lipca 2007 r. w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych.

Z wyrazami szacunku,

sędzia Stanisław Dąbrowski

W załączeniu:

- odpis opinii KRS z dnia 19 lipca 2007 r.

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.

Data wpływu *11.01.2008*

**OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA**

z dnia 19 lipca 2007 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych.

Do opiniowanego projektu dotyczącego implementacji do prawa polskiego X Dyrektywy w sprawie transgranicznego łączenia spółek kapitałowych Krajowa Rada Sądownictwa zgłasza jedynie uwagi odnoszące się do art. 516¹⁸ oraz art. 516⁶ projektu.

I.

Jak wynika z uzasadnienia projektu, artykuł 17 Dyrektywy wprowadza zakaz unieważnienia połączenia transgranicznego, które stało się skuteczne, a zatem zostało ukończone. Rozwiązanie to ma na celu ochronę wspólników łączących się spółek oraz jej kontrahentów przed komplikacjami, które byłyby wynikiem następczego anulowania operacji transgranicznego łączenia. Zasadę sformułowaną w art. 17 Dyrektywy wyraża art. 516¹⁷ projektu – po dniu połączenia niedopuszczalne jest uchylene albo stwierdzenie nieważności uchwały o połączeniu. Artykuł 17 Dyrektywy czyni koniecznym wyłączenie stosowania szeregu przepisów kodeksu spółek handlowych, odnoszących się do łączenia krajowego. Kodeks spółek handlowych zezwala bowiem na „uchylenie” połączenia ze względu na poważne braki (art. 497 k.s.h.), dopuszcza wytoczenie powództwa o zaskarżenie lub stwierdzenie nieważności uchwały połączeniowej po dniu połączenia (art. 509 k.s.h.), a także reguluje wpływ uchylenia uchwały lub stwierdzenia jej nieważności na połączenie oraz ważność czynności prawnych dokonanych przez spółkę powstałą w wyniku połączenia (art. 510 k.s.h.) które projekt wyłącza.

Nie negując potrzeby takiego rozwiązania, szeroko omówionego w uzasadnieniu projektu, Krajowa Rada Sądownictwa zwraca uwagę na przewidzianą w art. 516¹⁸ projektu instytucję zezwolenia na rejestrację połączenia mimo toczącego się postępowania o uchylene lub stwierdzenie nieważności uchwały o połączeniu. Projekt przewiduje możliwość wystąpienia do sądu, do którego wniesiony został pozew o uchylene lub stwierdzenie nieważności uchwały o wydanie postanowienia zezwalającego na rejestrację. Z treści przepisu nie wynika, czy rozstrzygnięcie zapada w tej samej sprawie czy jedynie przed tym samym sądem. Ma to znaczenie, gdyż zgodnie z § 2 tego przepisu sąd wyda postanowienie zezwalające jeśli powództwo jest niedopuszczalne, oczywiście bezzasadne, albo jeżeli sąd uzna, że interes

spółki uzasadnia połączenie. W efekcie, sąd rozpoznający wniosek o zezwolenie na połączenie, rozstrzyga co do zasadności powództwa zaskarżającego uchwałę o połączeniu. W ocenie Rady, jedynie spełnienie przesłanki niedopuszczalności powództwa może uzasadniać wydanie postanowienia zezwalającego na rejestrację połączenia.

Jak wynika z uzasadnienia uchwały, proponowany art. 516¹⁸ stanowi próbę znalezienia kompromisu między interesem skarżącego, a interesem większości udziałowców, zmierzających do przeprowadzenia połączenia, w kontekście zasady nieodwołalności połączenia transgranicznego, wprowadzonej Dyrektywą. Przepis ten wzorowany jest na § 16 ust. 3 niemieckiej *Umwandlungsgesetz*. Instrument ten ma nawiązać do postępowania zabezpieczającego (art. 730 k.p.c.) - jednak w ocenie Rady - w proponowanym kształcie nie stanowi instytucji zabezpieczającej. Przepisy kpc wykluczają bowiem doprowadzenie w drodze zabezpieczenia do zaspokojenia roszczenia.

Jeżeli jednak nawet przyjąć proponowane rozwiązanie to należy jednoznacznie i wprost przewidzieć, że postanowienie zezwalające skutkuje zarazem umorzeniem dotychczasowego postępowania wywołanego zaskarżeniem uchwały. W innym bowiem przypadku postanowienie zezwalające wywoła swoje skutki, a sprawa w przedmiocie zaskarżenia uchwały o połączeniu będzie toczyć się dalej. Sąd rozstrzygnie więc o ewentualnej zasadności/niezasadności wyrokiem jeżeli rozpozna sprawę przed dniem połączenia albo umorzy jeżeli nastąpi to po dniu połączenia. Tymczasem już samo postanowienie o wyrażeniu zgody praktycznie kończy sprawę, z uwagi na treść art. 516¹⁷ § 2 projektu.

II.

Przepis art. 516⁶ k.s.h. powtarza przyjętą w przepisach k.s.h. dotyczących łączenia i podziału spółek krajowych koncepcję wyznaczania „biegłego”, co w tym ujęciu oznacza wyznaczenie biegłego sądowego albo osoby, która zostanie powołana w tej konkretnej sprawie jako biegły ale ta zgodnie z przepisami k.p.c. musi złożyć przyrzeczenie. Zakres badania planu połączenia tożsamy będzie z zakresem określonym w art. 503 k.s.h. (poprzez odesłanie z art. 516¹).

Podkreślić należy, że badanie planu nie obejmuje w pierwszej kolejności wyceny całości przedsiębiorstw łączących się spółek, a raczej analizę planu połączenia z załącznikami i sprawozdań finansowych spółek za lata poprzednie.

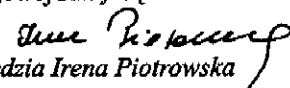
Zwrócić trzeba w tym kontekście uwagę na stan prawa europejskiego - Dyrektywa w sprawie połączeń transgranicznych, jak też i 3 Dyrektywa wyznaczają obowiązek wyznaczenia biegłego. Tymczasem 2 Dyrektywa, wyznaczająca obowiązek badania sprawozdań

założycieli i zarządów spółek akcyjnych, w tłumaczeniu wprowadza obowiązek badania sprawozdania przez biegłych rewidentów. Teksty angielskie wszystkich tych dyrektyw posługują się identycznym określeniem w art. 8 - dla każdej z łączących się spółek sporządzana jest opinia niezależnego biegłego przeznaczona dla wspólników i udostępniana nie później niż jeden miesiąc przed datą zgromadzenia wspólników, o którym mowa w art. 9.

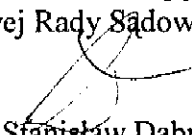
Osoby widniejące na listach biegłych sądowych z zakresu księgowości, jak wynika z praktyki mają z reguły wiedzę nieporównywalnie mniejszą od biegłych rewidentów. Co więcej biegły rewident jest osobą o wiedzy sprawdzonej egzaminem, czego nie można powiedzieć o większości biegłych na liście biegłych sądowych. Powoływanie biegłych rewidentów, nie wpisanych na listy biegłych sądowych oznacza obowiązek odbierania od nich przyrzeczenia, z kolei procedura odbierania przyrzeczenia zawsze wymaga wyznaczenia posiedzenia chyba, że Sąd na wniosek stron nie odbierze przyrzeczenia (co też częste nie będzie). W rezultacie regulacja przewidująca wyznaczanie biegłych, zamiast biegłych rewidentów prowadzi do przedłużenia postępowania o wyznaczenie biegłego. Jest to tym bardziej niezasadne wobec treści art. 312 k.s.h. przewidującego wyznaczenie do identycznych w gruncie rzeczy czynności właśnie biegłych rewidentów. Celowe wydaje się więc określenie w art. 516⁶ - wyznacza do zbadania planu połączenia biegłego rewidenta. Za wyznaczaniem do tych czynności biegłych rewidentów przemawia również argument prawnoporównawczy. Powoływane w uzasadnieniu projektu rozwiązania niemieckie przewidują bowiem w UmwandlungGesetz (UmwG) w art. 11 odesłanie do przepisów HGB (Handelsgesetzbuch) i w rezultacie wyznaczenie do czynności polegających na badaniu planu połączenia (czy podziału) biegłych rewidentów. W tej sytuacji prostsze jest wyznaczanie osób o takich samych kompetencjach i kwalifikacjach jak w innych państwach (co uzasadnione jest transgranicznością połączenia).

BIURO
Krajowej Rady Sądownictwa
Za zgodność z oryginałem

SZEF BIURA
Krajowej Rady Sądownictwa

sędzia Irena Piotrowska

Przewodniczący
Krajowej Rady Sądownictwa

sędzia Stanisław Dąbrowski